دایرةالمعارف بریتانیکا

رابعه حاجبی

کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

اولین ویرایش این اثر در ۳ جلد در سال‌های ۱۷۶۸ ـ ۱۷۷۱ به همت آندریوبل، کالن مک فارکوهر و ویلیام سملی تدوین و منتشر گردید. ویرایش سوم این دایرةالمعارف در ۲۰ جلد منتشر شد و ویرایش نهم این اثر به‌عنوان ویرایش محققان شهرت یافت. ویرایش یازدهم در سال‌های ۱۹۱۰ ـ ۱۹۱۱ در ۲۹ جلد و ویرایش چهاردهم در ۲۴ جلد و ویرایش پانزدهم با طرحی نو منتشر گردید. موریتمور آدلر دایرةالمعارف را به ۳ بخش تقسیم کرد. پروپدیا، ماکروپدیا و میکروپدیا که به معنی یادگیری مقدماتی، مهم و کوچک است. در این ویرایش ۴۳ میلیون واژه در ۳۰ جلد آمده است. پروپدیا به‌عنوان راهنمای دانش بشری یک جلدی و راهنمای ۲۹ جلد دیگر است. ماکروپدیا ۱۹ جلدی است با ۴۲۵۷ مقاله مهم، زندگی‌نامه و توصیف‌های جغرافیایی و به صورت الفبایی تنظیم شده است. میکروپدیا ۱۰ جلدی است شامل ۱۰۲۲۱۴ مقاله کوتاه که به شکل الفبایی تنظیم شده است. مجموع ویرایشگران بریتانیکا را پژوهشگران ۱۳۱ کشور جهان تشکیل می دهند که اکثر آنها انگلیسی و آمریکایی هستند. دایرةالمعارف

بریتانیکا حاوی مطالب علمی و تحقیقی در زمینه‌های ماده و نیرو، زمین، زندگی بر روی زمین، زندگی انسان، اجتماع انسان، هنر، فن، مذهب، شاخه‌های دانش علوم، شیمی، پزشکی، صنعت، تاریخ و جغرافیای ملل جهان است. از این اثر به‌عنوان «بزرگ ایده امروز» ستایش شده است.

دایرةالمعارف بریتانیکا علاوه بر شکل چاپی از طریق CD نیز قابل استفاده است. Britannica CD 2.0 بر اساس استانداردهای جدید مرتب شده است و دسترسی به آخرین فایل‌های پایگاه اینترنت را از طریق CD-ROM به استفاده‌کنندگان عرضه می‌کند و می‌تواند عاقلانه تصاویر را انتخاب کند و بر مطالب درسی و نمایش نمودار تاکید دارد و هم‌چنین بر اساس تغییر و اصلاح ابزارهای اینترنت که بر منابع الکترونیکی استوار است، جستجوی جدید ماشین را با شکل و تصویر انجام می دهد. استفاده از CD گشتی است در دنیای گسترده web به‌عنوان تشکیلات اطلاعات Britannica CD 2.0 از نظر محتوا بسیار غنی است و قطعاً یک دایرةالمعارف درجه یک است.

دایرةالمعارف بریتانیکا خدمات اطلاع‌رسانی جدید Britannica on line را در اکتبر ۱۹۹۴ از طریق شبکه گسترده جهانی World Wide Web (WWW) شروع کرد.

گرچه بریتانیا اولین دایرةالمعارف پیوسته نیست، اولین منبع اطلاعاتی دایرةالمعارف پیوسته است که به آسانی قابل چاپ نیست. محتوای Britannica on line شامل ۴۴ میلیون کلمه و تقریباً ۶۵۰۰۰ مقاله چاپ شده در دایرةالمعارف و بیش از صدها مقاله است که هنوز به چاپ نرسیده و حدود ۲۰۰۰ نمودار، تصویر، نقشه، و جدول دارد. نمایه Britannica on line دارای ۷۰۰۰۰۰ منبع درسی است که به صورت زنجیره مرتبط و قابل انعطاف تنظیم شده است.

همان‌گونه که نیازهای اطلاعاتی مدارس و کتابخانه‌ها تغییر کرده، دایرةالمعارف بریتانیکا نیز تغییر یافته است.

این دایرةالمعارف قبلاً به‌وسیله هزاران مدرسه و تعداد بی‌شماری از کتابخانه‌های عمومی و بیش از ۳ میلیون دانشجو در بیش از صدها دانشگاه معتبر جهان استفاده شده است و اکنون قادر است سؤال‌های شما را در کتابخانه شما در هر زمان به آسانی و با سرعت و به طور صحیح پاسخ بدهد.

زیرنویس:

1. Andrew Boll
2. Colin Mac Farquhare
3. William Smellie
4. Mortimer Adler
5. Propaedia
6. Macropaedia
7. Micropaedia
8. Great Ideas Today
9. on line
10. Index

منابع:

۱ ـ مرادی ن. مرجع شناسی: شناخت خدمات و کتاب‌های مرجع. تهران: فرهنگ معاصر؛ ۱۳۷۲: ۹۰ـ۸۸

2. Library Journal. 1997; 122: 124.
3. McDonald D. Center-Magazine . 1981; 14: 37-39.
4. Mehnry R. NFAIS - News letter. 1995; 37: 3031.